

„Revitalizácia vnútrobloku – Centrum Solinky“

Urbanistická štúdia

Sprievodná správa

Objednávateľ: Útvar hlavného architekta mesta Žilina,
Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina

Architekt: Ing. arch. Eva Babuliaková, Ing.arch. Matej Babuliak, Ing Dušan Daniš, PhD.

november 2021

1. Identifikačné údaje stavby a investora:

Stupeň:	Urbanistická štúdia	
Investor:	ÚHA, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina	
Majiteľ pozemku:	Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina	
Parcelné číslo:	7992, 7988, 7987, 8047/1, 7986/10, 7968, 7965, 8055, 8047/3, 8021 k.ú. Žilina, okres Žilina	
Majiteľ pozemku:	Whitewine s.r.o, Púchovská 6, 83106 Bratislava	
Parcelné číslo:	7986/11, 8047/4, k.ú. Žilina, okres Žilina	
Názov stavby:	Revitalizácia vnútrobloku – Centrum Solinky	
Miesto stavby:	Platanová, 010 07 Žilina - Solinky	
Technické údaje:	Plocha riešeného územia:	12 610 m ²
Bilancie územia:	Zastavané plochy (pôvodné/nové)	833 m ² / 833 m ²
	Spevnené plochy (pôvodné/nové)	3 420 m ² / 4 606 m ²
	Vodné plochy (pôvodné/nové)	0 m ² / 145 m ²
	Plochy zelene (pôvodné/nové)	8 357 m ² / 7 026 m ²
	Koeficient zelene (pôvodný/nový)	0,662 / 0,557
Generálny projektant:	MEB consulting s.r.o. , Čadečka 1592, 02201 Čadca	
Zodpovedný projektant:	Ing.arch. Eva Babuliaková reg. č. 2237 AA, Javorinská 14, 915 01 Nové Mesto nad Váhom Ing. Dušan Daniš, PhD. reg.č. 0068 KA , Hronské Kľačany 653, 93529	
Osoba spôsobilá za VO:	Ing. arch. Júlia Durdyová	

2. Ciele obstarania UŠ

Dôvodom pre obstaranie Urbanistickej štúdie je navrhnuť koncepciu riešenia centrálnej časti sídliska Solinky. Prioritným zámerom urbanistickej štúdie je vytvoriť atraktívny verejný priestor s pobytovou a tranzitnou funkciou pre spoločenské a oddychové aktivity obyvateľov, pri rešpektovaní existujúcich funkčných a prevádzkových vzťahov, so zachovaním prírodných daností, ich zvýraznením a citlivým dotvorením obytného prostredia tak, aby bolo prostredie centra sídliska funkčne a esteticky vyvážené s dôrazom na bezpečnosť a bezbariérovosť.

V 01/2010 bola spracovaná štúdia „Centrum – Solinky, Žilina“ (ateliér Koreňová architekti, Žilina). Od doby spracovania uplynulo 11 rokov a v riešenom území nastali zmeny ako napr. vybudovanie cyklochodníka, prestavba bývalého rozostavaného objektu nákupného strediska (tzv. Strašidelný hrad) čím sa zmenila dispozícia – orientácia parteru, keď do hlavného pešieho priestoru (ÚPN-M Žilina v platnom znení) boli orientované pomocné prevádzky – zázemie predajne BILLA a zásobovanie; čím sa podstatne zmenili podmienky riešenia námestia.... V máji 2019 bol realizovaný medzi obyvateľmi sídliska prieskum, výsledkom ktorého je požiadavka na vybudovanie priestoru námestia s vysokým podielom zelene - koncept „zeleného námestia“. Riešenie zmenených prevádzkovo-funkčných vzťahov a podnetov občanov bude predmetom tejto novej UŠ.

3. Podklady

Pri spracovávaní UŠ boli k dispozícii nasledovné doklady a podklady:

- Územný plán mesta Žilina v znení zmien a doplnkov č. 1-7 (6b)
- Štúdia cyklistických komunikácií v Žiline (In. Stanislav Tabaček, 12/2007),
- Dokumentácia „Cyklotrasa H2 (Solinky – centrum)“ (DAQE SLOVAKIA, s.r.o, Žilina),
- Dokumentácia „Úprava existujúceho a návrh nového chodníka medzi Solinkami – centrum a predajňou BILLA na Solinkách“ (DAQE SLOVAKIA, s.r.o, Žilina)
- Štúdia statickej dopravy vybraných častí mestských priestorov a komunikácií v meste Žilina vrátane sadových a terénnych úprav (MA-LA s.r.o., 12/2008)
- Technická evidencia chodníkov a verejných priestranstiev v meste Žilina (DAQE Slovakia s.r.o., 06/2019)
- Vektorová katastrálna mapa (ZBGIS® Úrad geodézie, kartografie a katastra SR
- Ortofotomapa 2020, údaje pre riešené územie (SURVEYE, s.r.o.),
- Geodetické zameranie sietí (Planika, s.r.o., 07/2019),
- Obhliadka a fotodokumentácia priestoru vykonaná zhotoviteľom.

4. Súčasný stav:

4.1 Vymedzenie riešeného územia, história a požiadavky podľa ÚPN-M Žilina

Riešené územie sa nachádza v južnej časti mesta Žilina, južne od sídliska Bôrik. Východne od Soliniek sa nachádza obchodno-priemyselná zóna a mestská časť Bánová. Juhovýchodne mestská časť Bytčica, južne sídlisko prechádza do poľnohospodárskej krajiny a východne do lesoparku Chrást.

Sídlisko Solinky je v poradí výstavby tretie sídlisko v Žiline, ktoré sa začalo budovať v roku 1981 na nezastavanom priestore za sídliskom Hliny VI. Výstavba sídliska bola ukončená v roku 1988. Ako prvé boli v roku 1981 postavené obytné domy na Javorovej a Gaštanovej ulici. Posledné boli postavené obytné domy na Osikovej. Ďalšia výstavba dvoch obytných domov s viacúčelovým využitím pre obchodné priestory a poštu pokračovala v 90-tych rokoch.

Riešený priestor sa nachádza v centrálnej časti sídliska Solinky medzi ulicami Jaseňová, Borová, Gaštanová a Limbová. Východnú hranicu uzatvára obchodný dom Billa s obslužnými priestormi, severnú hranicu tvorí parkovisko na ulici Borová, západnú hranicu tvoria bytové domy a parkoviská Borovej ulice a južnú hranicu športovisko základnej školy na ulici Gaštanová a areál základnej školy na Limbovej ulici.

Podľa ÚPN-M Žilina leží riešené územie v urbanistickom obvode č. 04 a v urbanistickom okrsku č.16. Riešené územie je súčasťou funkčných plôch 4-16-HPP/01, 4-16-OV/03, 4-16-BH/01, 4-16-BH/02. Ťažiskový priestor riešeného územia tvorí funkčná plocha 4-16-HPP/01, na ktorú sa vzťahujú nasledovné záväzné regulatívy:

- základná funkcia: Hlavný peší priestor, drobná architektúra, parkové úpravy
- doplnková funkcia: Stánkový predaj, spojený s akciovými termínmi, letné vonkajšie sedenia verejného stravovania primknuté k stavebným objektom
- prípustné funkcie: Odpočinkové plochy s drobnou architektúrou, zeleň, a podobné, tiež drobné zariadenia dočasného charakteru základnej občianskej vybavenosti, maloobchodu, verejného stravovania v rámci konkrétnych akcií a sezónneho charakteru, zariadenia pešej dopravy a technické vybavenie
- neprípustné funkcie: Iné, ako základné, doplnkové, alebo prípustné
- typ stavebnej činnosti: Údržba pochôdných plôch, dopravná a technická infraštruktúra, údržba a ochrana zelene
- typ zástavby: Predajné stánky umiestňované v rámci jednorazových akcií

4.2 Analýza územia

Kompozícia a pešie trasy

Riešené územie leží na jednej zo štyroch najvýznamnejších kompozičných osí mesta – hlavnom pešom ťahu, ktorý vedie od železničnej stanice cez Nám. Andreja Hlinku, historické centrum – Mariánske námestie (MPR), „Bulvár“ (ul. A. Bernoláka), peší most ponad III. mestský okruh, Centrum Rudiny I a v smere na juh

pokračuje cez obytné zóny Hliny V – VI cez plánované centrum Rudiny II na sídlisko Solinky a vybavenosť na jeho južnom obvode. V tomto centrálnom priestore sa križujú spomínaný severo-južný hlavný peší ťah s východo-západným peším ťahom vedúcim pozdĺžne cez celé sídlisko, paralelne s Platanovou ulicou, ktorý smeruje na východnej strane do lesoparku

Chrašť, na západnej strane k areálu kostola Dobrého pastiera s pokračovaním k zastávke MHD na západnej strane sídliska s podchodom do mestskej časti Bánová. Z cyklotrás sa v riešenom území križujú hlavné cyklotrasy H2 a H2b s vedľajšou V5.

Na samotnom riešenom území sú tieto pešie trasy prerušené a na dnes neupravenej centrálnej zatravnenej ploche sa prejavujú vyšliapanými chodníkmi.

Doprava:

Obslužné komunikácie, ktoré sú rovnomerne napájané na okružnú obvodovú komunikáciu tvarovo sledujú a obsluhujú bytovú zástavbu. Väčšinou končia slepými ulicami. Koncepcia segregácie dopravy od hlavných peších ťahov sa prejavuje v centre sídliska práve na riešenom území, kde obslužné komunikácie končia a záujmové územie centra je k dispozícii peším komunikáciám. Vybudovanie parkoviska pre objekt Billy zokruhovalo a prepojilo pôvodne dve slepé ulice na východnej časti riešeného územia.

Občianska vybavenosť:

V lokalite centra je sústredená hlavná občianska vybavenosť sídliska, dve základné školy so svojimi areálmi, polyfunkčný parter s pešou promenádou na ulici Bórová prepájajúci Kostol Dobrého pastiera s centrom Soliniek, objekt Billy s pridruženými prevádzkami a ubytovňa pre seniorov s plánovaným komunitným centrom v parteri budovy.

Hmotovo priestorová kompozícia

V okolí riešeného územia sa prejavujú tri výškové úrovne – 8 podlažné sekciové bytové domy, 13 podlažné bodové bytové domy a 1 až 4 podlažia vysoké samostatné objekty občianskej vybavenosti. Najvyššie bodové domy sústredené na severnom okraji riešeného územia opticky akcentujú a uzatvárajú priestor centra. Najnižšie objekty základných škôl na južnom okraji definujú priestor námestia a zároveň otvárajú diaľkový pohľad južným smerom na prírodnú scenériu.

Geomorfológia a Zeleň

Riešené územie geomorfologicky patrí do vnútorných západných Karpát, oblasti Fatransko-tatranskej, celku Žilinská kotlina podcelku Žilinská pahorkatina (MIKLÓS et. al. (eds), 2002)¹. Klimaticky územie spadá do mierne teplého, vlhkého okrsku s chladnou až studenou zimou kotlinového charakteru (LAPIN et. al. in MIKLÓS et. al (eds), 2002).

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu územia predstavujú nátržníkové dubové lesy (*Potentillo albae-Quercion*), dubové a cerovo-dubové lesy (*Quercetum petraeae-cerris*) a karpatské dubovo-hrabové lesy (*Carici pilosae-Carpinetum*) (MAGLOCKÝ, in MIKLÓS et. al (eds), 2002). Fytogeograficky spadá riešené územie do južného podokresu Žilinskej kotliny Krištálicko-druhojhornej oblasti Bukovej zóny. Aj keď je územie z klimatického hľadiska radené medzi mierne teplé, z potenciálnej prirodzenej vegetácie a súčasného vegetačného krytu môžeme usudzovať, že tu budú bez problémov vegetovať aj teplomilnejšie dendroelementy. Podrobnejšie údaje o prírodných podmienkach riešeného územia sú uvedené v hydrogeologickom posudku, ktorý je prílohou tejto technickej správy.

Územie pozostáva z plôch trávobylinných spoločenstiev s výsadbou drevín pochádzajúcou z nedávnej minulosti. Nové výsadby majú do 5 rokov, v severnej časti územia ide o kultivary drevín s guľatou formou korún a v južnej časti o väčšie listnáče. So starších drevín tu je dvojité lipové alej, skupina briez a smrekov, ktoré sú situované severovýchodnom okraji územia a jeden javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides* Moench.), ktorý je v zhoršenom zdravotnom stave so zníženou sadovníckou hodnotou a v súlade so zákonom č. 543/2002, Z. z. je vhodné ho z tohto priestoru odstrániť, keďže navyše ide o drevinu inváziu, krátkovekú, s krátkodobou sadovníckou perspektívou s potenciálnym rizikom pre prevádzkovú bezpečnosť.

Trávo-bylinný porast v riešenom priestore predstavujú plochy s rastlinami spoločenstva triedy *Arrhenatherion* v strednom stupni degradácie a plochy, ktoré sa nachádzajú na a v blízkosti prešľapaných

¹ MIKLÓS, L., et. al, 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica: 342 pp.

chodníkov s rastlinami spoločenstva triedy Plantagitea majoris. Plochy zelene sú pravidelne kosené v rámci údržby mestskej zelene a susedia z prevažnej časti so spevnenými plochami komunikácií a parkovísk.

Potok Všivák

Križom cez riešené územie vedie v kanáli trasa potoka Všivák. Jeho prítomnosť zvukovo avizujú šachty. Potok Všivák svojim meandrom vplýval na celkový charakter územia. Málo priepustné ílovité pôdy a časté zaplavovanie územia boli príčinou vzniku podmáčaných biotopov – mokradí. Vyskytovali sa tu početné jazierka, močiare a celoročne zamokrené územia. Počas výstavby sídliska bolo územie odvodnené a potok zvedený do potrubia.

Problémy a potenciály územia

Problémy v území:

- Absencia peších chodníkov a zhromažďovacích plôch
- Zdevastované plochy zelene kvôli vyšliapaným peším trasám
- Ostrá ľavotočivá zákruta existujúcej cyklotrasy, ktorá odkláňa cyklistov mimo centra
- Presah parkovania do verejného pešieho priestoru
- Orientácia a vstup terajšieho objektu Billy. Objekt nekomunikuje s námestím, chýba mu živý parter, do riešeného priestoru má orientované skladové hospodárstvo a zásobovanie
- Naprieč riešeným územím sú vedené podzemné siete s ochrannými pásmami (kanalizácia, parovod, potok Všivák v potrubí) V ochrannom pásme sietí nie je možné budovať objekty, vysádzať vysokú zeleň a umiestňovať mobiliár a prvky drobnej architektúry.
- Chýbajúce verejné osvetlenie centra Soliniek
- Nie všetky pozemky v centre Soliniek sú vo vlastníctve mesta Žilina

Potenciály územia:

- Fenomén potoka Všivák, ktorý kedysi pretekal riešeným územím a dnes sa nachádza v potrubí
- Bezprostredná blízkosť pešej promenády s polyfunkčným živým parterom
- Existujúca lipová alej – silný zelený prvok
- Strategická poloha – križovatka peších ťahov, cyklotrasy, zhromažďovacia funkcia

5. Architektonicko urbanistické riešenie:

Riešenie reflektuje na požiadavky objednávateľa vytvoriť v centre Soliniek námestie s vysokým podielom zelene – tzv. „Zelené námestie“. Návrh preto rieši minimálne množstvo spevnených plôch a sústreďuje sa skôr na vytvorenie „zelenej oázy“ - pobytovej zelene poskytujúcej obyvateľom najmä oddych, relax, sedenie a rôzne voľnočasové aktivity.

Kľúčovým prvkom návrhu bolo vytvorenie funkčného pešieho prepojenia územím ako v J-S smere, tak v V-Z smere, s vytvorením menšej rozptylovej zhromažďovacej plochy, ktorá je navrhnutá v južnej časti územia a je prirodzeným vyvrcholením pešej promenády s prevádzkami. Táto spevnená plocha má reprezentatívny charakter, je lemovaná kvetinovými záhonmi, disponuje lavičkami a objektom pergoly s voľným uličným sedením a implementovanými stojanmi na bicykle. Má slúžiť aj ako priestor na konanie príležitostných spoločenských udalostí ako sú napr. vianočné trhy, jarmoky, mestské slávnosti... kedy je na túto plochu možnosť umiestniť 7 mobilných trhových stánkov.

Zvyšok námestia je riešený ako zelená voľnopobytová plocha s vodným prvkom ako dominantou priestoru. Pobytový priestor je od odpadového hospodárstva a zásobovanie prevádzky Billy opticky oddelený živou zelenou stenou z *Carpinus betulus*.

Pešie trasy a spevnené plochy

Cez priestor centra Soliniek vedie diagonálne v smere S-J hlavná pešia trasa. Ide o rokmi potvrdený smer. Navrhované riešenie rešpektuje túto trasu, vytvára tu peší chodník doplnený lavičkami a lemovaný obojstranne zelenou alejou. Táto alej nadväzuje na existujúcu lipovú alej. Pozdĺž chodníka a aleje je navrhovaná územná rezerva pre budúcu cyklotrasu. Územná rezerva je priestor, ma ktorom nie je možné vysádzať vysokú zeleň a umiestňovať mobiliár a prvky drobnej architektúry. Prípadná budúca cyklotrasa by plynulo pokračovala smerom z Limbovej ulice. Viedla by paralelne s diagonálnym chodníkom a napájala by

sa na cyklistický chodník V6 pri objekte „Drevená Krava“ čím by skrátila cestu cyklistov do centra Žiliny a zároveň eliminovala ostrú zákrutu pred centrom Solíniok.

Existujúci priamy S-J ťah vedie popred ubytovanie pre seniorov, kde je zakončený parkoviskom, zasahujúcim do priestoru námestia. Za parkoviskom chodník pokračuje na sever, kde sa vyhýba invazívnej drevine. V rámci riešenia navrhujeme eliminovať presahujúce parkovisko, preložiť stojisko pre ZŤP za západnú stranu chodníka, odstrániť invazívnu drevinu a plynulo prepojiť pešiu trasu smerujúcu na sever. Na juh od ubytovne pre seniorov sa táto trasa potiahne až ku oploteniu areálu ZŠ Gaštanová, kde je úmysel prepojiť športový areál školy s centrom Solíniok.

V smere V-Z rieši návrh doplnenie chodníka pozdĺž cestnej komunikácie Platanová, ktorý bude plynulým pokračovaním existujúceho pešieho ťahu. V úrovni stredu námestia riešime prepojenie prístupovej pešej komunikácie do Billy s hlavným S-J ťahom.

Zelené predpolie ZŠ Limbovej je zdevastované peším skracovaním si trasy od bytového domu, cez parkovisko a následnú zeleň až ku pešiemu chodníku. Celé predpolie prešlo v návrhu zásadnou revitalizáciou pozostávajúcej s terénnej modelácie – val pozdĺž celého parkoviska a depresia – dažďová záhrada. Medzi týmito modeláciami je riešenie mlatový peší chodník, slúžiaci ako skratka pre obyvateľov bytového domu, ktorí sa chcú dostať rýchlejšie do priestoru námestia.

Pri diagonálnom pešom ťahu je pod stromovou alejou riešené mikrosedenie na spevnenej mlatovej ploche. Tento priestor je doplnený aj pergolami so zavesenými hojdačkami.

Cieľom revitalizácie je okrem iného aj zvýšiť podiel polopriepustných spevnených plôch, ktoré reflektujú na Stratégiu adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. októbra 2018 a existujúcich Katalógov adaptačných opatrení. UŠ rieši systém vodozadržných opatrení pozostávajúcich s vytvárania polopriepustných povrchov ako sú betónová zámková dlažba na peších chodníkoch, drenážne eko tvárnice na parkovacích stániach a mlatové chodníky. Všetky spevnené plochy budú spádované do zelene, pričom UŠ rieši sústavu trvalkových záhonov a dažďových záhrad, ktoré majú za úlohu zachytávať dažďovú vodu a postupným vsakovaním ju uvoľňovať do pôdy.

Vodný prvok

Zaujímavosťou územia je prítomnosť potoka Všívák, ktorý je síce dnes odkanalizovaný a vedie v potrubí popod riešené plochy, ale z hľadiska historickej pamäte územia predstavuje jeden z motívov navrhovanej revitalizácie. Vodný prvok analogicky námetovo nadväzujúci na prítomnosť potoka Všívák, teda na charakter síhtí horných častí vodných tokov na Slovensku.

Dominantou riešeného priestoru je vodný prvok, ktorý navrhujeme riešiť ako brodisko s prítokom vody. Ide o cca 150mm hlbokú vzdušnú hladinu vody v spevnenej ploche lemovanej sedacími múrikmi pokračujúcimi do miernych zemných násypov s výsadbou mnohokmeňov s podsadbou dekoratívnych tráv a voľných trávnatých plôch. Prítok vody má niekoľko metrov severne od brodiska tzv. pramenisko s výverom. Vodný prvok podteká pod vedľajšiu pešiu komunikáciu. Prítok je zahĺbený do terénu a izolovaný kaučukovou fóliou, na ktorú je nastlaná vrstva riečneho kameniva rôznej frakcie a samotné brodisko tvorí železobetónová konštrukcia s vhodne zvolenou hydroizoláciou. Voda je vo vodnom prvku cyklicky prečerpávaná a technológia by sa mala nachádzať v terénnom vyvýšení popri brodisku vo forme podzemnej nádrže a šachty pre uloženie technológie.

Drobná architektúra, mobiliár a verejné osvetlenie

V rámci návrhu do priestoru námestia neumiestňujeme žiadne stavebné objekty. Návrh priestor dovybavuje funkčnými prvkami drobnej architektúry pre široké spektrum cieľovej skupiny obyvateľov. Jedným z prvkov drobnej architektúry sú pergoly, objavujúce sa na troch miestach: Pergola uprostred zhromažďovacej plochy poskytuje priestor pre voľné uličné sedenie a zavesené hojdacie kreslá. Sú do nej implementované stojany na bicykle. Strecha pergoly bude sčasti obrastená popínavými rastlinami. Pergola v centrálnej časti námestia – tzv. „mikrosedenie pod stromami“ vytvára priestor pre voľné parkové sedenie a zavesenie hojdacích sietí. Pergola vedľa bytového domu na parcele č.7967 bude mať v sebe implementované herné prvky ako lanovú sieť, hojdačky, lezeckú stenu a pod.

Všetky pešie komunikácie v rámci riešeného územia doplníme mobiliárom – podľa frekvencie pohybu a účelu pobytu obyvateľov: Zhromažďovacia plocha je vybavená 4 lavičkami bez operadiel, trojitým

košom na separovaný odpad, voľným uličným sedením a pergolou. Pozdĺž S-J trasy vedúcej z Limbovej ulice popred ubytovanie pre seniorov a pokračujúcej po Bórovej ulici riešime celkom 12 nových lavičiek s operadlom a tri smetné koše. Popri spevnených chodníkoch v rámci parkovej časti námestia je navrhnutých 8 lavičiek bez operadla. Konkrétne umiestnenie a typové riešenie mobiliáru je v grafickej časti UŠ.

Priestor námestia nie je v súčasnosti osvetlený verejným osvetlením. Návrh rieši 7 nových svietidiel verejného osvetlenia situovaných popri novovytvorených peších trasách.

Zeleň

Riešenie plôch s výsadbou a revitalizácia trávnatých plôch je potrebné aj z dôvodu ich degradácie. Môžeme ju rozdeliť na nasledujúce prvky:

- Stromoradia a aleje
- Skupiny stromových mnohokmeňov s podsadbou dekoratívnych tráv
- Živá stena z *Carpinus betulus* udržiavaná na výšku 3-3,5m
- Štrkové záhony s trávami popri kvázi prítoku vodného prvku (analógia so síhoťami typickými pre toto územie)
- Xerotremné trvalkové záhony popri centrálnej východno-západnej komunikácii a bytových domov v tejto línii.

Funkciou vegetačného riešenia je renaturalizácia územia, psychologická a sociálna funkcia zelene, jej mikroklimatický efekt a efekt na biodiverzitu, resp. ekologickú stabilitu širšieho územia, ako súčasti riešených prvkov v systéme zelenej infraštruktúry mesta Žilina. Dôležitou je samozrejme aj asanačná funkcia vegetácie s množstvom tzv. ekologických benefitov, vrátane zachytávania prachových imisií, či imisií znečisťujúcich látok – polutantov fosforu, uhlíka, dusíka a síry. Stávajúca vzrastlá zeleň je v mestskom prostredí optimálnou funkčnou zložkou riešených plôch. Ďalšou dôležitou funkciou navrhovaného riešenia je vodozadržnosť sadovnícky upravených plôch. Z tohto dôvodu sme v riešenom území navrhli niekoľko opatrení, ktoré zachytia a postupne vsiaknu zrážkovú vodu, resp. spomalia prívalový odtok pri extrémnejších zrážkach. Takouto formou je riešená prevažná väčšina trvalkových záhonov.

Navrhovaná výsadba stromov tvorí kostru riešenia sadovníckeho zámeru parkového námestia a plní predovšetkým krajinnno-architektonickú, sociálnu a mikroklimatickú funkciu. Výsadby krov sú navrhované ako akcent vybraných trvalkových záhonov, resp. extenzívnych plôch. Pri stromoch, živých stenách a intenzívnych trvalkových záhonov do polotieňa navrhujeme mulčovanie vysadených rastlín organickým mulčom z kôry ihličnatých drevín alebo lomového lámaného kameniva fr. 8/16mm z miestneho zdroja, oba spôsoby na mulčovaciu plachtu z kompostovateľnej organickej agrotextilie. Ostatné záhony (xerofytne a extenzívne) sú mulčované lomovým lámaným kamenivom na mulčovacej plachte z kompostovateľnej organickej agrotextilie.

Pri trvalkách v záhone popri prítoku vodného prvku – síhoťi – sa budú plochy mulčovať riečnym kamenivom širšieho spektra frakcie na mulčovaciu plachtu z kompostovateľnej organickej agrotextilie. Trávniky sú založené výsevom z univerzálnych miešaniek tráv odolnejších na záťaž pobytočných trávnikov a extenzívne udržiavaných trávobylinných spoločenstiev z miešaniek do ekologických podmienok s nedostatkom vlhky, ktoré reprezentujú bylinný podrast stávajúcich a novo navrhovaných výsadiieb. Pre zlepšenie vlhkových podmienok sa bude do pôdy zapracovávať pôdny kondicionér na báze silikátových koloidov a trávniky budú realizované do miernych terénnych depresí pre funkciu ich vodozadržnosti.

Terénne depresie predstavujú mäkké vodozadržné opatrenie, pri ktorom sa plocha pred výsevom upraví so sklonom do 1% smerom do stredu vybraných cca 10-15m v priemere veľkých úsekov (plôch), čím vznikne nenápadná terénna zníženina o cca 50-70mm. Navyše v južnej časti územia sú navrhnuté aj dve prielohové zatravnené depresie s hĺbkou do 600mm.

Všetky navrhnuté rastliny zodpovedajú miestnym pôdnym a klimatickým podmienkam, expozícii na pozemku, priestorovým parametrom a zohľadňujú aj spôsob prevádzkového využitia územia. Dreviny sú navrhnuté s dôrazom na autochtónny sortiment. Vegetácia je navrhnutá tak, aby pôsobila esteticky a zároveň, aby jej usporiadanie umožňovalo racionálnu a efektívnu údržbu. Návrh vychádza pri stromoch a kroch z potenciálnej prirodzenej vegetácie, teda druhov, ktoré by sa v území vyskytovali aj prirodzene bez zásahu človeka, avšak so zreteľom na globálne sa meniace vlastnosti klímy. Pri rastlinách obecných sme volili dobre adaptované a dekoratívne druhy, s akcentom na medonosnosť, kvitnutie a údržbu, tak, aby táto

nebola komplikovaná a nebránila trvalej udržateľnosti rámca sadových úprav. Výsadby rastlín budú realizované v zmysle STN 83 7016 Technológia vegetačných úprav v krajine - Rastliny a ich výsadba.

Dreviny určené na výrub

Nevhodné dreviny budú odstránené a nahradené novou zeleňou. Výrubu sú definované vo výkresovej časti.

Rastlinný sortiment

sortiment trvaliek na xerofytný záhon		
číslo	latinský názov	ks/m ²
1	Kniphofia ""Percy's Pride""	7
2	Lavandula angustifolia	5
3	Achillea millefolium ""Terracotta""	7
4	Echinacea ""Hot Summer""	5
5	Salvia verticillata 'Purple Rain'	9
6	Gaura lindheimerii	9-12
7	Salvia nemorosa ""Caradonna""	7
8	Sedum ""Autumn Joy""	9
9	Origanum vulgare	5
10	Thymus serpyllum	12
11	Aster novi belgii "Blue Boy"	3-5
12	Coreopsis verticillata "Zagreb"	5
13	Lychnis chalcedonica	5
14	Dianthus deltoides ""Leuchtfunk""	6
15	Oenothera macrocarpa	7-9
16	Iris germanica	
17	Crocasmia x crocosmiflora	

sortiment podrostových tráv		
číslo	latinský názov	ks/m ²
	Dechampsia caespitosa	5
	Panicum virgatum (80-100cm)	5
	Calamagrostis varia	5-7
	Hakonechloa macra	9-12

sortiment tráv do štrkovej časti		
číslo	latinský názov	ks/m ²
	Stipa tenuissima	9-12
	Calamagrostis varia	5

6. Kolektív autorov

MEB consulting s.r.o.

Ing.arch. Eva Babuliaková - 2237AA

Ing.arch. Matej Babuliak

Gardn s.r.o.

Ing. Dušan Daniš, PhD. - 0068KA